

Katolička osnovna škola u Požegi
Ulica pape Ivana Pavla II. 6
Požega

ELEMENTI, OBLICI I KRITERIJI VREDNOVANJA I OCJENJIVANJA U NASTAVI GEOGRAFIJE

Ocjenjivanje i vrednovanje usklađeno je s aktualnim *Pravilnikom o načinima, postupcima i elementima vrednovanja i ocjenjivanja učenika u osnovnoj i srednjoj školi*.

Elementi ocjenjivanja:

- 1. Usvojenost znanja** – usvojenost programskih sadržaja provjeravana usmenim i pismenim, prepoznavanje, opisivanje i uspoređivanje prostornih struktura, definiranje ključnih geografskih pojmova i njihovo uspoređivanje s prostorom
- 2. Uočavanje pojava i procesa** – uočavanje međuovisnosti pojava i procesa, izrada projekta (prezentacija i plakata), analiza grafičkih prikaza, zaključivanje na temelju skica, dijagrama, fotografija
- 3. Uporaba zemljovida** – čitanje sadržaja na geografskim kartama, orijentacija uz pomoć geografske karte

Kriteriji za postizanje pojedine ocjene iz određenog elementa ocjenjivanja:

ODLIČAN (5)

USVOJENOST ZNANJA	UOČAVANJE POJAVA I PROCESA	UPORABA ZEMLJOVIDA
Točno, opširno, logično i argumentirano odgovara na postavljena pitanja. U potpunosti razumije nastavne sadržaje, proširuje ih vlastitim iskustvom. Učenik se ističe originalnošću, samostalno analizira i interpretira.	Samostalno izvodi zaključke i uočava uzročno-posljedične veze, geografske pojave i procese. Posjeduje iznadprosječna znanja, sposobnosti i vještine. Ovladao analizom i sintezom gradiva. Izrazito uspješno analizira kartografske, grafičke i slikovne priloge te samostalno donosi zaključke	Točno, precizno i brzo uočava geografske sadržaje na geografskoj karti. Izrazito uspješno koristi geografsku kartu u orijentaciji, i pri tome ne treba pomoć učitelja.

VRLO DOBAR (4)

USVOJENOST ZNANJA	UOČAVANJE POJAVA I PROCESA	UPORABA ZEMLJOVIDA
<p>Sporije ali točno, logično i uglavnom argumentirano odgovara na postavljena pitanja uz eventualno postavljanje potpitanja. Razumije nastavne sadržaje i uspješno primjenjuje stečena znanja Gotovo ne treba pomoć učitelja.</p>	<p>Uglavnom samostalno izvodi zaključke i razumije geografske pojmove i procese. Posjeduje i gotovo uvijek primjenjuje geografska znanja, sposobnosti i vještine. Uspješno analizira kartografske, grafičke i slikovne priloge te uglavnom samostalno donosi zaključke</p>	<p>Točno uočava geografske sadržaje na geografskoj karti, uspješno koristi geografsku kartu i gotovo ne treba pomoć učitelja. Točno uočava i prepoznaje geografske sadržaje na zemljovidu i koristi se njima</p>

DOBAR (3)

USVOJENOST ZNANJA	UOČAVANJE POJAVA I PROCESA	UPORABA ZEMLJOVIDA
<p>Djelomično točno odgovara na postavljena pitanja, uz pomoć učitelja. Uglavnom razumije nastavne sadržaje i djelomično primjenjuje stečena znanja. Pokazuje dobro znanje. Razumije gradivo, ali teže ga interpretira i bez pojedinosti. Primjetne su nepotpunosti u znanju.</p>	<p>Uz pomoć učitelja izvodi zaključke i prosječno razumije geografske pojmove i procese. Djelomično i nepotpuno izvodi zaključke pri analizi geografskih problema Ponekad nespreman/na iskazati geografska znanja, sposobnosti i vještine. Nepotpuno analizira kartografske, grafičke i slikovne priloge te prosječno donosi zaključke</p>	<p>Koristi geografsku kartu u učionici uz pomoć učitelja, te je u stanju samostalno pokazati osnovne geografske sadržaje, pri tome mu treba više vremena.</p>

DOVOLJAN (2)

USVOJENOST ZNANJA	UOČAVANJE POJAVA I PROCESA	UPORABA ZEMLJOVIDA
<p>Djelomično i površno odgovara na postavljena pitanja, uz pomoć učitelja. Ne razumije u potpunosti</p>	<p>Uz veliku pomoć učitelja na jednostavan način nabraja i opisuje geografske pojave i procese.</p>	<p>Koristi geografsku kartu u učionici uz pomoć i navođenje učitelja i teško uočava geografske sadržaje</p>

nastavne sadržaje i otežano primjenjuje stečena znanja. Potrebna velika pomoć učitelja koja se očituje i većem broju potpitanja i usmjeravanja prema točnom odgovoru.	S pogreškama analizira kartografske, grafičke i slikovne priloge te nesamostalno donosi zaključke	
---	---	--

NEDOVOLJAN (1)

USVOJENOST ZNANJA	UOČAVANJE POJAVA I PROCESA	UPORABA ZEMLJOVIDA
Ne razumije nastavne sadržaje i ne primjenjuje geografska znanja. Ne razumije smisao pojmova. Niti uz pomoć učitelja ne odgovora na postavljena pitanja.	Ni uz pomoć učitelja nije u stanju uočiti određene pojave i procese. Nesuvislo analizira kartografske, grafičke i slikovne priloge te donosi nelogične zaključke bez razumijevanja.	Pogrešno uočava geografske sadržaje na geografskoj karti. Ni uz navođenje učitelja ne zna pokazati osnovne geografske sadržaje.

USMENO PROVJERAVANJE I OCJENJIVANJE USPJEHA UČENIKA

Usmeno provjeravanje i ocjenjivanje učenikova znanja provodi se sustavno, u pravilu na svakom nastavnom satu, bez obveze najave, ali ne ako je geografija treći predmet tog dana. Iz usmenog odgovora učenik dobiva dvije ocjene. Prva ocjena je usvojenost znanja (gdje se ocjenjuje učenikovo znanje tj. odgovaranje na postavljena pitanja), a druga ocjena je snalaženje na geografskoj karti. Ukoliko je pitanje vezano uz geografske vještine, povezivanje i samostalno donošenje zaključaka ocjena se upisuje u uočavanje pojava i procesa. Usmeno provjeravanje provodi se kontinuirano tijekom nastavne godine. Svaki učenik usmeno odgovara 1-2 puta u svakom polugodištu. Učenik se može sam javiti za usmeno odgovaranje te ,ukoliko je vremenski izvedivo, bit će ispitan i ocijenjen.

PISANO PROVJERAVANJE I OCJENJIVANJE USPJEHA UČENIKA

Pod pisanim provjeravanjem podrazumijevaju se svi pisani oblici provjere koji rezultiraju ocjenom. Tijekom školske godine učenici pišu tri do četiri ispita znanja (tri u petom, a četiri u šestom, sedmom razredu). Svaki ispit traje 45 minuta, a piše se poslije obrađenih i uvježbanih nastavnih cjelina. Iz ispita se mogu dobiti dvije ocjene, ocjenjuje se znanje učenika i snalaženje na geografskoj karti ukoliko ispit sadrži slijepu kartu i kartografske prikaze sa zadacima koji se posebno vrednuju i ocjenjuju.. Pisana provjera (opseg i trajanje) se

najavljuje učenicima i objavljena je u Vremeniku pisanih provjera sukladno *Pravilniku o načinima postupcima i elementima vrednovanja učenika u osnovnoj školi*. Pisani ispit ocjenjuje se na osnovu postignutog broja bodova (točnih odgovora na pitanja i preciznosti kod ucrtavanja geografskih pojmova na slijepoj karti). Broj bodova je osnova za određivanje brojčane ocjene.

Intervali postotka bodova za pojedine ocjene

Ocjena	Nedovoljan (1)	Dovoljan (2)	Dobar (3)	Vrlo dobar (4)	Odličan (5)
Broj bodova %	0 - 49	50 - 62	63 - 75	76 - 88	89 - 100

VREDNOVANJE I OCJENJIVANJE RADNE BILJEŽNICE

Ocjena	Kriterij vrednovanja
Odličan (5)	Radnu bilježnicu ispunjava redovno, uredno i točno. Precizan je u rješavanju zadataka.
Vrlo dobar (4)	Radnu bilježnicu ispunjava redovno, točno i uredno. No u pojedinim zadacima nedostaje preciznosti.
Dobar (3)	Radnu bilježnicu ispunjava redovno, no pojedine zadatke preskače te su primjetne greške u zadacima, često ne precizan .
Dovoljan (2)	Nije redovit u ispunjavanju radne bilježnice. Rješava tek osnovne zadatke. Pri rješavanju neuredan i neprecizan.
Nedovoljan (1)	Neredovito ispunjava radnu bilježnicu, više od pola radne bilježnice nije ispunjeno. Ono što je ispunjeno često netočno i neprecizno

VREDNOVANJE UČENIČKIH RADOVA – PLAKATA I PREZENTACIJA

Kriteriji :

- Usvojenost znanja
- Originalnost i samostalnost u obradi teme
- Povezivanje gradiva s ostalim temama
- Korištenje dodatnih sadržaja
- Osmišljenost nastupa
- Način izlaganja
- Izgled prezentiranog rada
- Uključivanje učenika
- Listići za ponavljanje

Praćenje i vrednovanje učenika	Ocjena
Izlaganje samostalno, uvjerljivo, sigurno. Urednost i točnosti izrađenog su na visokoj razini. Iznimno kreativno napravljeno.	Odličan (5)
Izlaganje samostalno no nije u potpunosti uvjerljiv. Povremeno čita sa plakata ili prezentacije, dosta siguran nastup, kreativan i uredan rad.	Vrlo dobar (4)
Nije siguran pri izlaganju. Često čita sa plakata ili prezentacije. U pojedinim segmentima rad je nepregledan, slabije uredan i manje kreativan.	Dobar (3)
Prezentacija ili plakat nerazumljivi i neuredni. Učenik se i sam ne snalazi na plakatu ili prezentaciji. Samo čita napisani tekst. Loše izabrani tekstualni i slikovni materijali.	Dovoljan (2)
Negativnu ocjenu učenik može dobiti ukoliko plakat ili prezentaciju nije napravio na vrijeme.	Nedovoljan (1)

PRAĆENJE I ZAPAŽANJE

U rubrici bilježaka u imeniku upisuje se:

- datum i naziv zadnje cjeline koje je usmeno provjeravana
- broj ostvarenih/mogućih bodova na pisanoj provjeri učenika
- osvrt na ispunjavanje radne bilježnice
- nošenje potrebnog pribora (atlas, udžbenik, radna bilježnica, bilježnica)
- redovitost u pisanju domaćih zadaća
- doprinos u grupnom radu, aktivnost na satu, interes za nastavne sadržaje
- suradnja sa učenicima i nastavnikom.

ZAKLJUČNA OCJENA IZ GEOGRAFIJE

Zaključna ocjena iz geografije izraz je postignute razine učenikovih kompetencija i rezultat ukupnog vrednovanja tijekom nastavne godine. Kao početno polazište kod zaključivanja ocjene uzima se u obzir aritmetička sredina ocjena iz elemenata ocjenjivanja. Osim aritmetičke sredine, u zaključnu ocjenu ulaze sve bilješke praćenja i zapažanja, te ocjena radne bilježnice. Zaključna ocjena ne mora proizlaziti iz aritmetičke sredine upisanih ocjena, pogotovo ako je učenik pokazao napredak u drugom polugodištu.

Izradila:

Davorka Olič Mikić, prof.